

5 Legiony Polskie we Włoszech

Na dobry początek

- 1 Podkreśl właściwe dokończenie zdania.

Dowódcą utworzonych w 1797 roku Legionów Polskich we Włoszech został

☐ A Tadeusz Kościuszko.

☐ C Józef Wybicki.

☐ B Jan Henryk Dąbrowski.

☐ D Napoleon Bonaparte.

- 2 Wyjaśnij, dlaczego Polakom zależało na utworzeniu oddziałów walczących u boku Francji.

- 3 Oceń, czy poniższe zdania dotyczące Legionów Polskich we Włoszech są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych.

Umundurowanie legionistów było podobne do tego, które noszono w dawnej Rzeczypospolitej.	P	F
W Legionach używano polskich stopni wojskowych.	P	F
Stopnie oficerskie przyznawano wyłącznie przedstawicielom stanu szlacheckiego.	P	F
W oddziałach szanowano godność wszystkich żołnierzy.	P	F
Stanowiska dowódcze były obsadzone przez Napoleona.	P	F

- 4 Podkreśl jedno wyrażenie w każdym nawiasie, tak aby powstały zdania prawdziwe.

Legiony walczyły u boku armii francuskiej przeciw (*Austrii i Rosji* / *Austrii i Turcji*). Po zawarciu przez Francję pokoju część polskich oddziałów została skierowana na (*Elbę* / *San Domingo*). Potomkowie legionistów do dzisiaj mieszkają na wyspie, która obecnie nosi nazwę (*Haiti* / *Wyspa Świętej Heleny*).

- 5 Przeczytaj fragment *Pieśni Legionów Polskich we Włoszech*. Następnie wykonaj polecenia.

Tekst źródłowy

Pieśń Legionów Polskich we Włoszech

Jeszcze Polska nie umarła,
Kiedy my żyjemy.
Co nam obca moc wydarła,
Szablą odbijemy.

Marsz, marsz Dąbrowski
Do Polski z ziemi włoski.
Za Twoim przewodem
Złączem się z narodem.

Praca z tekstem źródłowym

a) Podaj, kto jest autorem *Pieśni Legionów Polskich we Włoszech*.

b) Napisz, do jakiego wydarzenia historycznego odwołuje się autor w pierwszej zwrotce.

c) Wyjaśnij, jak rozumiesz sens refrenu.

★ d) Napisz, kiedy pieśń stała się oficjalnym hymnem państwowym.

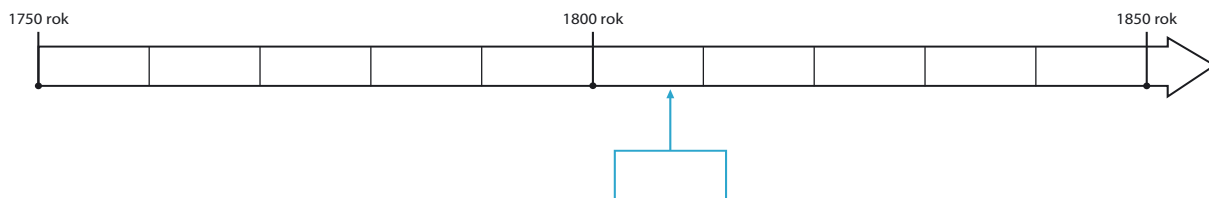
★ 6 Wyszukaj w dowolnych źródłach informacje o Muzeum Hymnu Narodowego. Napisz, gdzie się ono znajduje i jaki związek ma ta miejscowość z autorem *Pieśni Legionów Polskich we Włoszech*.

6 Księstwo Warszawskie

Na dobry początek

- 1 Przyjrzyj się zamieszczonej osi czasu. Następnie wykonaj polecenia.

Praca z osią czasu

- a) Wpisz rok utworzenia Księstwa Warszawskiego w wyznaczone miejsce na osi czasu.
- b) Zamaluj dowolnym kolorem okres, w którym istniało Księstwo Warszawskie.

- 2 Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych.

Dowódcą armii Księstwa Warszawskiego był książę Józef Poniatowski.	P	F
Podczas wyprawy na Rosję Księstwo Warszawskie wystawiło armię liczącą około 100 tysięcy żołnierzy.	P	F
Z wyprawy na Rosję powróciła większość wojsk Księstwa Warszawskiego.	P	F
Polacy brali udział w zdobyciu Smoleńska, bitwie pod Borodino i jako pierwsi wkroczyli do Moskwy.	P	F
Książę Józef Poniatowski zginął w bitwie nad Berezyną.	P	F

- 3 Uporządkuj podane wydarzenia w kolejności chronologicznej. W tym celu wpisz w wyznaczone miejsca cyfry od 1 do 5.

- _____ pokój w Tylży
- _____ likwidacja Księstwa Warszawskiego
- _____ bitwa pod Raszynem
- _____ wyprawa Wielkiej Armii na Rosję
- _____ uchwalenie konstytucji Księstwa Warszawskiego

- 4 Przyjrzyj się obrazowi Januarego Suchodolskiego. Następnie wykonaj polecenia.

Praca z ilustracją

- a) Wskaż na obrazie postać Józefa Poniatowskiego i otocz ją ramką.
- b) Napisz, jakie wydarzenie uwieczniono na obrazie.

- 5 Zapoznaj się z fragmentem postanowień traktatu z Tylży. Następnie wykonaj polecenia.

Tekst źródłowy

Postanowienia traktatu z Tylży

Art. V. Prowincje, które od 1 stycznia 1772 r. składały część [wchodziły w skład] dawnego Królestwa Polskiego, a które potem różnymi czasy dostały się pod panowanie pruskie [...], będzie posiadał król saski prawem własności i najwyższego zwierzchnictwa pod nazwą Księstwa Warszawskiego, a rządzić się będą konstytucjami, które by, zapewniając swobody i przywileje ludów tegoż Księstwa, zgadzały się ze spokojnością krajów ościennych.

Praca z tekstem źródłowym

- a) Podaj nazwę państwa polskiego utworzonego na mocy traktatu w Tylży.
- b) Odpowiedz, kto został najwyższym zwierzchnikiem tego państwa.

6

Praca z mapą

a) Zapisz nazwy dwóch miejscowości, gdzie w 1809 roku stoczono bitwy.

b) Otocz kółkiem nazwę miejscowości, w której w 1807 roku podpisano traktat pokojowy.

c) Podkreśl właściwe dokończenie zdania.

W granicach Cesarstwa Rosyjskiego w 1807 roku znalazł się

- ☐ A Kraków.   ☐ B Białystok.   ☐ C Sandomierz.   ☐ D Lublin.

★ **7** Wyjaśnij, czym są bająnskie sumy i skąd wzięło się to określenie.